

RONDOM ONZE TOREN

Oud-Katholieke parochie HH. Anna en Maria te Haarlem

Jaargang 2026

Nr. 4

Rafaello *St. Michael verslaat satan*, 1518
olieverfschilderij op paneel, overgebracht op doek, Het Louvre, Parijs

Colofon

Nieuwsbrief

Rondom onze Toren is een uitgave van de OKKN parochie HH. Anna en Maria te Haarlem en verschijnt vijf keer per jaar. Het volgende nummer verschijnt rond 29 november 2026. Uw bijdrage kunt u tot **uiterlijk 15 november 2026** mailen naar christel.ruts@planet.nl.

Redactie

- ❖ Wim de Graaf
(w.degraaf01@quicknet.nl)
- ❖ Beate Günther (Layout)
- ❖ Pastoor Robert Frede
(robert.frede@okkn.nl)
023 532 68 78/06 229 204 71)
- ❖ Christel Ruts (correctie)

Giften

Uw gift voor het blad is welkom op NL67 INGB 000 535 14 68 t.n.v. giften en bijdrage O.K. parochie St. Anna en Maria, o.v.v. 'Rondom onze Toren'.

Websites

haarlem.oudkatholiek.nl

[facebook.com/](https://facebook.com/oudkatholiekhaarlem)

[oudkatholiekhaarlem](https://facebook.com/oudkatholiekhaarlem)

Webredactie

- ❖ Michael Maas
- ❖ Peter van der Sman

Diensten

Onze vieringen zijn online te volgen op YouTube via www.oudkatholiekhaarlem.nl

Inhoud

Beste parochianen en vrienden van onze parochie,4

Michaël – Wie is zoals God?.....5

In memoriam Frank Westenberg7

Vanuit het kerkbestuur.....7

Bij de kerkdiensten..... 11

Agenda 12

Beste parochianen en vrienden van onze parochie,

De zomer ligt (bijna) achter ons en het vernieuwde parochiecentrum begint ook alweer te wennen. Maar er liggen nog grote gebeurtenissen voor ons: de wijding en intronisatie van onze nieuwe bisschop Erna Peijnenburg.

Op 9 en 11 oktober zijn er vespers in onze eigen kerk.

Op 10 oktober vindt de bisschopswijding plaats in de Grote of Bavo-kerk. Vóór de reformatie, tot in 1578, was dit de kathedraal van het bisdom Haarlem.

Daarna is het al bijna weer november en nadert de kersttijd.

Volop momenten om aan te sluiten bij de kerkelijke activiteiten.

Het kerkbestuur hoopt dat er na de vele bouwactiviteiten en de festiviteiten die bij een bisschopswisseling horen in het komende jaar de blik ook een klein beetje meer naar binnen gericht kan worden.

Welke inhoudelijke avonden zouden we bijvoorbeeld willen?

Is er ruimte en belangstelling voor een bijbelgroep?

Graag zouden we van uw/jullie kant horen waar de verwachtingen en behoeftes liggen.

Bij de koffie na de dienst is er volop gelegenheid met het kerkbestuur en elkaar daarover te spreken.

Ik wens ons allen rustige en ontspannen herfstdagen in Haarlem en daarbuiten,

Robert Frede, pastoor

Michaël – Wie is zoals God?

Michaël – Wie is zoals God?

Eind september valt de feestdag van de heilige aartsengel Michaël en alle andere engelen.

En we begeven ons daarmee ook op glad ijs in zekere zin.

Want: engelen – wie zijn dat eigenlijk?

Wat stellen we ons voor en waarom eigenlijk?

Het gekke is: iedereen meent te weten wat een engel is.

Een beschermend wezen met twee vleugels, het lijkt op mensen, het heeft eigenlijk geen geslacht, een engel zorgt ervoor dat het goed met je gaat en dat je niets overkomt.

”’s Avonds als ik slapen ga veertien engelen aan mijn bedje staan...”

De prachtige muziek van Humperdinck bij dit kindergebedje. Ik zeg heel vaak dat diep in mij ondanks alle reflectie en al het doordacht geloven toch ook dit kinderlijk verlangen schuilgaat.

Geborgenheid – alles komt goed.

Engelen: Bij mij werkt het beeld dus ook uitstekend 😊

En waar over het bestaan van God bij veel mensen toch behoorlijke onzekerheid heerst, een beschermengel wordt door haast iedereen wel als een realiteit verondersteld.

Michaël – Wie is zoals God?

In zowel het Oude als ook in het Nieuwe Testament wordt de aartsengel Michaël kort genoemd. In het boek Daniël verschijnt hij als de verdediger van het volk van God tegen de oprukkende vijandige Perzen en in het boek Openbaringen kwamen we hem zojuist tegen als de overwinnaar op “de draak die Satan heet”.

Michaël is dus echt Bijbels – goed om te weten – maar een feit is natuurlijk ook dat de buiten- en na-bijbelse literatuur pas echt los is gegaan op de aartsengel. En zo komt het dat hij vaak in verband wordt gebracht met de strijd tegen de ongelovigen en hele enge ziektes zoals de pest. Die waren immers net zo erg als de Satan. In 590 verscheen de aartsengel bijvoorbeeld boven het mausoleum van keizer Harius in Rome terwijl de stad leed onder de ergste pestepidemie sinds mensenheugenis. En de engel stak zijn zwaard in de schede zodat de pest eindigde. Sindsdien heet het mausoleum de “Engelenburcht” en is het nog steeds een belangrijke toeristische attractie met het grote beeld van Michaël op het dak.

Er zijn tal van andere steden en streken die hun redding toeschrijven aan de bescherming van de strijdvaardige Michaël – die trouwens ook de pa-

troon van de soldaten is.

Wat is dat toch met de engelen en de mensen?

Michaël – Wie is zoals God?

God lijkt voor ons vaak heel erg ver weg.

En wie is God eigenlijk?

Kan ik als gewoon mens bij God komen?

En bemoeit God zich nu werkelijk met mij?

Het zijn de oude vragen die we ons telkens weer stellen.

En ook in het boek Genesis lijkt de vraag naar de relatie tussen hemel en aarde een brandende vraag te zijn.

Jakob had zijn veilige plaats Bérseba (plaats van de eed) verlaten en trekt op naar Haran (+/- reis of kravaan). Als je de betekenis van de plaatsnamen in het Hebreeuws serieus neemt – en er is weinig reden toe om dat niet te doen – dan betekent het dus ook dat Jakob zich erg in onzekerheid begeeft en dat ook zo voelt.

¹¹Op zijn tocht kwam hij bij een plaats waar hij bleef overnachten omdat de zon al was ondergegaan. Hij pakte een van de stenen die daar lagen, legde die onder zijn hoofd en ging op die plaats liggen slapen. ¹²Toen kreeg hij een droom. Hij zag een ladder die op de aarde stond en helemaal tot de hemel reikte, en daarlangs zag hij Gods engelen omhoog gaan en afdalen.

Er wordt helemaal niets gezegd over wat de engelen aan het doen zijn, we horen alleen dat ze op de ladder tussen hemel en aarde onderweg zijn. Ze zijn als het ware het levendige element op het verder dode en onbeweeglijke stuk hout dat zo'n ladder nu eenmaal is. Zij moeten hemel en aarde bij elkaar houden en de relatie tussen God en de schepping, de mensen dynamisch houden.

Het is een erg mooi beeld maar ook een gevaarlijk, want er zijn veel valkuilen. Eentje is dat we het als mensen natuurlijk allemaal heel precies willen weten. Het mysterie boezemt ons vaak zoveel ontzag in dat het in angst kan omslaan. Dus engelen werden al snel halve goden. Een tendens waartegen al in het jodendom werd gevochten.

De engelen zijn geen bemiddelaars, ze zijn eerder een vorm van goddelijke aanwezigheid, een teken van veiligheid.

En zo heeft Jakob het ook ervaren.

¹⁶Toen werd Jakob wakker. 'Dit is zeker,' zei hij, 'op deze plaats is de HEER aanwezig. Dat beseftte ik niet.' ¹⁷Eerbied vervulde hem. 'Wat een ontzagwekkende plaats is dit,' zei hij, 'dit is niets anders dan het huis van God, dit moet de poort van de hemel zijn!'

Michaël – Wie is zoals God?

Wie zijn die engelen nu? En doen ze iets voor ons – voor u en mij?

Ik zal er geen definitieve uitspraak aan wagen.

Zeker is dat het beeld van de engel ons helpt, mij althans. Een engel geeft het gevoel dat God nabij is, op een meer ervaarbare wijze wellicht.

Een engel is de belichaming van de goede God; in een mens die ons leven verrijkt bijvoorbeeld, in de warmte die we soms ervaren.

En ik blijf ook op hen hopen.

Dat er één bij zal zijn die mij “gaat leiden naar het hemels paradijs”.

Robert Frede, pastoor

In memoriam Frank Westenberg

Op 16 juli jl. overleed op 78-jarige leeftijd Frank Westenberg in het ziekenhuis te Hoofddorp. Frank was begin deze eeuw een aantal jaren penningmester van onze parochie en zette zich toen voor onze gemeenschap in. In de coronajaren en met afnemende mobiliteit vervaagde het contact enigszins. Het was dus extra fijn dat er ook parochianen bij zijn crematie in Westerveld aanwezig konden zijn.

Dat hij moge rusten in de vrede van de Heer, zij gedachtenis zij ons een zegen!

Vanuit het kerkbestuur

Is de verbouwing klaar?

Ja, grotendeels wel.

We zijn enorm blij, en horen dat ook van jullie, dat de verbouwing geslaagd is. Vooral de nieuwe toiletten en de betere akoestiek zijn twee grote positieve veranderingen. Misschien is het voor ons als parochie niet direct dé voortuitgang, maar voor de verhuur is de nieuwe pantry fantastisch.

Zijn we nu klaar? Nee, nog niet helemaal. Aannemer Pronk heeft nog een aantal zaken uit te voeren, waaronder de tussendeuren in de Anna zaal. Daarbij hebben we nog een paar wensen. Gordijnen in alle twee de zalen en de bisschopskamer, elektrische deur opener van het mindervalide toilet, tussen Anna en Maria zaal akoestische panelen. Of dat allemaal haalbaar

is hangt af van wat het gaat kosten. Offertes zijn opgevraagd.

Bisschop Erna gaat de bisschopskamer als haar werkkamer innemen. Daar hebben we nog een paar zaken voor te regelen qua inrichting. Met haar en de bisschopskas gaan we ons inzetten om er een fijne werkplek voor haar van te maken.

Dit jaar gebruiken we om de laatste verbouwingszaken in orde te krijgen. Ook hebben we nog een subsidie te verantwoorden. Als het meezit mogen we een deel van het voorschot behouden. Met architect Lakerveld gaan we die slag nog maken. Duimen dat het lukt.

Dit jaar ronden we de verbouwing dus af. Dat vraagt nog genoeg scherpte en energie. Het kerkbestuur is heel blij als deze klus geklaard is.

En 2027? Ons gebouw blijft aandacht vragen. Een subsidieaanvraag voor het in stand houden van ons gebouw is goedgekeurd. Daar richten we ons in 2027 en de volgende jaren op.

We mogen ook enorm blij zijn dat het Adelbertus Ahuys Fonds en de Bisschopskas ons financieel zo enorm goed geholpen hebben. Met de subsidie van het rijk zijn we tot dit mooie resultaat gekomen.

Laten we ons allemaal inzetten dat het allemaal netjes en goed blijft.

Namens het kerkbestuur,
Brigitte Paulissen

Na de verbouwing start de verhuur!

Ja, dat klopt, alleen staan er geen rijen voor de deur die ruimte zoeken. Dat betekent dus ook actief gaan werven. Zijn we daar goed in? Ik bedoel in marketing? Eerlijk gezegd nee, dat is niet onze expertise. Wat we wel hebben is een sterk product, onze zalen met keuken en pantry, een prachtige kerkzaal met goede akoestiek en livestream. Daar zijn we trots op, dus met die trots gaan we als kerkbestuur aan de slag.

Adverteren doet begeren is een wel bekende slogan. We hebben daarom een professional in de arm genomen. Hij gaat in een kort tijdsbestek ons iets voor het voetlicht brengen. Het resultaat laten we jullie natuurlijk zien. Nog even geduld.

Hoe dan verder? Vooral door eerst te kijken naar onze bestaande partners. De Anglicanen willen ook graag in de kerkzaal mooie muzikale events gaan houden. Hierin kunnen we samen optrekken. De St. Antonius gemeenschap huurt al een paar jaar bij ons. Kort geleden zijn we het gesprek gestart over verdere samenwerking.

Buurtvereniging De Garenkoker vergadert elke eerste donderdag van de

maand bij ons.

Kunnen we een vaste koffieochtend voor de buurt opzetten?

Naast deze bestaande relaties hebben we de volgende ideeën:

Zijn wij voor Patronaat, De Phil., de Schuur en Theater de Liefde een alternatief?

Kunnen we voor meer koren een podium zijn?

Haarlem Marketing zoekt soms ook voor kleine groepen geschikte vergaderruimte. Kunnen wij dat zijn?

En de huwelijks- en begrafenismarkt?

Ja, ho, stopt even! Dat kost tijd en menskracht!

Klopt en gelukkig hebben recent twee personen uit de wijk aangeboden te willen helpen. Bij een kop koffie gaan we dat verder uitwerken. En als bestuur gaan we bekijken wat in 2027 haalbaar is.

Wat we ons wel realiseren is dat netwerken de manier is om door ‘warme introductie’ kansen voor verhuur te krijgen. Kortom, de vijver om in te vissen is best groot!

Slim werken om de verhuur op een goed niveau te gaan krijgen is een leuke uitdaging.

En, heb jij ideeën? Wil je ook buiten onze kerkactiviteiten iets doen?

Meld je dan bij mij aan. Ik zet je op de ‘hulptroepen’ lijst.

Brigitte Paulissen

Tussenruimte.

Hoe noem je een tussenruimte? U weet wel, de ruimte vóór de Annazaal en de Mariazaal, de ruimte als je bij de toiletten doorloopt naar links, of, als je de zij-ingang gebruikt, door de vestibule en dan naar rechts. Een ruimte voordat je de Anna- of Mariazaal betreedt, voor een bespreking of gezelligheid, het is bijna een filosofisch concept. Zelfs iemand als Hannah Arendt heeft erover nagedacht. U ziet het al, ikzelf vind het al lastig om uit te leggen. Om nu voor eens en altijd een einde te maken aan de onduidelijkheid hebben we deze ruimte “Foyer” gedoopt. Dan weet u ook waar we het over hebben!

Joep

Collecten oktober 2026: No Church is an Island – Geen kerk is een eiland

Bij het ondersteunen van kerken ver weg kun je allerlei vragen hebben. Wat haalt een druppel op een gloeiende plaat nu uit? En gaan ze daar wel netjes met al dat geld om? Dat zijn terechte vragen. Ze hebben ook terechte antwoorden. Zoals dat ieder beetje helpt. Of iemand wel of geen operatie kan krijgen, maakt echt wat uit. Net zoals het echt uitmaakt of iemand die door een werkgever misbruikt wordt een veilig thuis kan vinden of niet. Projecten kennen bovendien ook gewoon begrotingen en afrekeningen. Maar vooral is het ondersteunen van diaconale en missionaire projecten wereldwijd een oefening in verder kijken dan je kerkelijke en culturele neus lang is. Kerk ben je in verbondenheid – geen kerk is een eiland. Of zoals ze in de vroege kerk zeiden: één christen is geen christen. Christen ben je in gemeenschap en in verbondenheid. Dat is soms zoeken: naar vertrouwen, naar elkaars manieren van communiceren, naar evenwicht ook tussen partners uit financieel rijke en minder rijke gebieden. Juist dat maakt het werk van de bisschoppelijke commissie St. Paulus die het internationale diaconale en missionaire werk van de Oud-Katholieke Kerk faciliteert zo ontzettend de moeite waard. Dus voel je vrij te geven: voor gezondheidszorg in Egypte, voor een veilig thuis voor arbeidsmigranten in Hong Kong en voor vluchtelingen in Mozambique. We ondersteunen dit al jaren en met het volste vertrouwen. Bovendien: iedere euro is een teken van verbondenheid en helpt levens veranderen. U kunt uw gift in de collectemand doen tijdens de zondagse vieringen of u kunt deze naar de bankrekening van de parochie overmaken. Dank alvast voor uw gift!

Een andere mogelijkheid is het gebruik van onderstaande QR-code

Voor gebruik van de QR-code:

Scan de code of klik erop om direct naar Tikkie te gaan

Bij de kerkdiensten

Zondag 4 oktober is er geen ochtendviering. We nemen om 14.30 uur deel in de dienst voor Oogst-Harvest van onze Anglicaanse zusters en broeders hetgeen een lange traditie bij ons kent. Aansluitend is er een gezellige High Tea met de traditionele verloting van een mand met heerlijkheden.

De volgende week is de wijding en installatie van onze nieuwe bisschop Erna Peijnenburg met een drieluik van vieringen.

Vrijdag 9 oktober is er om **17.00 uur** een vesper met de dan al aanwezige internationale gasten aan de vooravond van de bisschopswijding. Tijdens deze vesper zal de priester Frank Ewerszumrode – velen inmiddels als nieuwe Schipholpastor en parochiaan bekend – opgenomen worden in de Haarlemse Geestelijkheid. Deze incardinatie markeert zijn overgang van het Duitse Oud-Katholieke bisdom naar het onze.

Zaterdag 10 oktober om **13:00 uur** begint de pontificale eucharistieviering waarin Erna Peijnenburg tot bisschop gewijd zal worden. De viering vindt plaats in de **Grote of Bavokerk op de Grote Markt**. De celebrant en hoofdconsecrator (=bisschop die wijdt) is de aartsbisschop van Utrecht, Bernd Wallet. Aansluitend is er een receptie in de Philharmonie van Haarlem aan de Lange Begijnestraat (achter de kerk).

Zondag 11 oktober is er geen eucharistieviering in de ochtend. Om **14.30 uur** begint een vesper waarin onze nieuwe bisschop Erna haar bisschopszetel (kathedra genoemd, daarom zijn wij een kathedraal) zal innemen aangezien zij in een ander kerkgebouw is gewijd.

Deze viering sluit de plechtigheden voor haar wijding en installatie af.

N.B. Er is voldoende plek maar voor de organisatie is het zeer plezierig als u toch gebruik maakt van de mogelijkheid tot aanmelding via de website van onze landelijke kerk www.oudkatholiek.nl

Tijdens de eucharistieviering op **18 oktober** houden we de jaarlijkse gedachtenis voor Huub en Gré de Graaf-Bussching.

Onze nieuwe bisschop gaat voor het eerst voor in onze parochie op zondag **1 november**, het hoogfeest van **Allerheiligen met de gedachtenis van Allerzielen**.

De naamlijsten voor de te herdenken overleden dierbaren zullen vanaf 18 oktober in de kerk liggen. En zoals altijd geldt: het maakt niet uit wanneer uw dierbare is overleden en of zij/hij oud-katholiek was.

Op zondag **29 november** begint met de 1e zondag van de advent het nieuwe kerkelijke jaar en starten we in het lezingenjaar B (meer daarover in het komende nummer).

Agenda

- Afwezigheid pastoor Robert Frede.

Van **vrijdag 16 oktober tot en met zaterdag 7 november** ben ik vanwege onze verlate vakantie afwezig.

De vervanging ligt zoals vaker bij de pastores Harald (tel. 06-15655684 harald.munch@okkn.nl) en Martina Liebler-Münch (tel. 06-15656298 martina.liebler@ziggo.nl) uit IJmuiden.

- 10 oktober.*

Bisschopswijding in de Grote of St. Bavokerk op de Grote Markt; aansluitend receptie in de Philharmonie

- 11 oktober.*

Intronisatie van de onze nieuwe bisschop

- Gemeentevergadering.

Op zondag 15 november vindt aansluitend op de eucharistieviering de najaarsgemeentevergadering plaats. Traditioneel staat die in het teken van de synode. Er zal o.a. een nieuwe synodaal gekozen moeten worden. De relevante stukken ontvangt u tijdig via de mail van onze secretaris.

- Adventsmaaltijd.

Op zondag 6 december, de 2e zondag van de Advent, maar tevens ook de officiële feestdag van de H. Nicolaas, bisschop van Myra, (5 december is de vooravond, in de Oudheid begonnen de feesten voor bijzondere heiligen altijd in de avond ervoor), willen we onze Adventsmaaltijd houden.

Twee weken voor deze datum vindt u de intekenlijsten voor aanwezigheid en eventuele bijdrage in de parochiezaal.

Iedereen is van harte uitgenodigd!

* U kunt zich aanmelden via het formulier op dewebsite van onze landelijke kerk: www.oudkatholiek.nl

oktober

4 zondag	19° zondag na Pinksteren Oogst - Harvest 14:30 uur gezamenlijke viering met de Anglicaanse parochie celebrant: revd. Bruce Rienstra & past. Robert Frede
9 vrijdag	17:00 uur vesper met incardinatie van priester Frank Ewerszumrode in ons bisdom celebrant: deken Robert Frede
10 zaterdag	13:00 uur pontificale eucharistieviering met de bisschopswijding van priester Erna Peijnenburg celebrant: aartsbisschop Bernd Wallet
11 zondag	20° zondag na Pinksteren 14:30 uur vesper met intronisatie van bisschop Erna Peijnenburg celebrant: deken Robert Frede & bisschop Erna Peijnenburg
18 zondag	21° zondag na Pinksteren 10:00 uur eucharistieviering celebrant: rector Mattijs Ploeger (Alkmaar)
25 zondag	22° zondag na Pinksteren 10:00 uur eucharistieviering celebrant: past. Harald Münch (IJmuiden)

november

1 zondag	Allerheiligen met de gedachtenis voor Allerzielen 10:00 uur pontificale eucharistieviering celebrant: bisschop Erna Peijnenburg
8 zondag	H. Willibrordus, apostel der Nederlanden 10:00 uur eucharistieviering celebrant: rector Mattijs Ploeger (Alkmaar)
15 zondag	25° zondag na Pinksteren 10:00 uur eucharistieviering celebrant: past. Robert Frede

november

22
zondag

**laatste zondag na Pinksteren -
zondag v/d voleinding**

10:00 uur eucharistieviering
celebrant: em. past. Koenraad Ouwens

Advent

29
zondag

1e zondag van de advent - Ad te levavi

10:00 uur eucharistieviering
celebrant: past. Robert Frede

